

Chlorambucilum (Leukerani)

Vispārīgais nosaukums: Chlorambucilum

Zāļu forma: iekšķīgi lietojama tablete 2 mg

Zāļu klase: alkilējošie līdzekļi

Kas ir Hlorambucils jeb Leukerans?

Hlorambucils pieder pie zāļu grupas, ko sauc par alkilējošiem līdzekļiem, kas ir ķīmijterapijas veids. Alkilējošie līdzekļi aptur šūnu vairošanos, bojājot šūnu DNS (dezoksiribonukleīnskābe). DNS ir ģenētiskais kods, kas atrodas katrā ķermeņa šūnā. Tas kontrolē visu, ko šūna dara. Ja hlorambucils bojā DNS, vēža šūnas nevar augt. To visbiežāk lieto, lai ārstētu hronisku limfoleikozi, retāk – citas limfoproliferatīvas hematoloģiskas slimības.

Kā lietot Hlorambucilu?

Hlorambucils ir tabletes. Tabletes jānorij veselas, uzdzerot glāzi ūdens, un tabletes jālieto tukšā dūšā. Tas nozīmē, ka tablete jālieto vismaz vienu stundu pirms ēšanas vai 3 stundas pēc ēšanas. Tabletes nedrīkst salauzt, sasmalcināt vai sakošļāt. Tabletes jālieto saskaņā ar ārsta vai farmaceita norādījumiem. Tas, vai Jums ir pilns vai tukšs kuņģis, var ietekmēt to, cik daudz zāļu nonāk asinsritē.

Hlorambucila tabletes jālieto tukšā dūšā.

Tablete jālieto vismaz vienu stundu pirms ēšanas vai 3 stundas pēc ēšanas

Cik bieži Jums lieto hlorambucilu?

Cik daudz hlorambucila Jums jālieto un cik bieži, atkarīgs no Jūsu hematoloģiskās slimības veida un ārstēšanas plāna. Hlorambucilu dažreiz lieto kombinācijā ar citām ķīmijterapijas zālēm, mērķterapijas zālēm, monoklonālajām antivielām vai steroīdiem. Vai arī Jums jālieto tikai hlorambucils. Cik bieži jālieto hlorambucils, noteiks Jūsu ārstējošais ārsts – katru dienu, noteiktu dienu skaitu, atkarībā no izraudzītā ārstēšanas kursa.

Kādas analīzes Jums tiks veiktas terapijas laikā?

Pirms ārstēšanas un tās laikā Jums tiek veiktas asins analīzes. Tās pārbauda Jūsu asins šūnu un citu vielu līmeni asinīs, lai spriestu par aknu un nieru darbību. Ja būs kādas izmaiņas, ārsts var samazināt hlorambucila zāļu devu vai uz laiku pārtraukt tā lietošanu.

Kādas ir hlorambucila blakusparādības?

Blakusparādības rašanās ir ļoti individuāla. Ir tādas blakus parādības, ko novēro biežāk, citas – ļoti reti. Tālāk uzskaitītas biežākās.

- Paaugstināts infekcijas risks. Tas ir saistīts ar neitrofilo leikocītu skaita samazināšanos. Infekcijas simptomi ir paaugstināta temperatūra, muskuļu sāpes, klepus, galvassāpes, salšanas un drebuļu sajūta, sāpes vai dedzinoša sajūta urinējot, vai vispārēja slikta pašsajūta. Jums var būt arī citi simptomi atkarībā no infekcijas un vietas organismā, kas ir skarta. Infekcijas dažreiz var būt dzīvībai bīstamas. Ja Jums ir aizdomas par infekciju, Jums nekavējoties jāsazinās ar savu ārstu vai atbalsta un izglītības māsu.
- Asiņošana, kas izpaužas kā asins izplūdumi ādā (parasti sīki sarkani plankumi vai zilumi uz rokām vai kājām); smaganu asiņošana (biežāk pēc zobu tīrīšanas) un deguna asiņošana. Asiņošana saistīta ar trombocītu skaita samazināšanos

asinīs. Ja novērojat šādas asiņošanas pazīmes, nekavējoties sazinieties ar ārstu vai atbalsta un izglītības māsu.

- Anēmija jeb zems sarkano asinsķermenīšu (eritrocītu) līmenis. Sarkanās asins šūnas satur hemoglobīnu, kas pārnēsā skābekli pa visu organismu. Anēmija ir, ja hemoglobīna līmenis Jūsu asinīs ir zems. Anēmijas gadījumā Jūs varat just izteiktu nogurumu, reiboni, elpas trūkumu fiziskas slodzes laikā. Ja Jums ir šādi simptomi, sazinieties ar ārstu vai atbalsta un izglītības māsu.

Papildus informāciju par izmaiņām asins analīzēs varat lasīt informatīvajā materiālā slimniekiem “Asins analīzes rādītāji. Kas par tiem jāzina slimniekiem?”

<https://aslimnica.lv/stacionari/latvijas-onkologijas-centrs/hematologijas-klinika/informacija-pacientiem/#>

- Caureja.
- Slikta dūša vai vemšana.
- Čūlas mutē.
- Ilgstošas lietošanas gadījumā var rasties otrs jeb sekundārs asins vēzis (akūts sekundārs ļaundabīgs hematoloģisks process).
- Auglības zudums. Pēc ārstēšanas ar hlorambucilu Jūs, iespējams, nevarēsiet ieņemt bērnu vai kļūt par tēvu. Pirms ārstēšanas uzsākšanas konsultējieties ar ārstu speciālistu, ja domājat, ka nākotnē vēlaties bērnu.

Ļoti retas blakusparādības:

- Izteikti ādas izsitumi, kuru pazīmes ir drudzis, sāpes, pūslīši uz ādas, acīs, mutē un degunā, kā arī ādas lobīšanās. Jūsu acis var būt jutīgas pret gaismu.
- Alerģiska reakcija, kas izraisa nātreni (niezi, paceltus izsitumus uz ādas).
- Krampji.
- Aknu bojājumi, kas var izraisīt ādas un acu iekrāsošanos dzeltenā krāsā.
- Augsta temperatūra (drudzis).
- Elpas trūkums, apgrūtināta elpošana un sauss klepus, ja medikaments izraisījis plaušu fibrozes rašanos un audu sabiezēšanu.
- Neparasta trīce vai raustišanās ķermenī, kas nav saistīta ar krampjiem.
- Pirkstu vai kāju nejutīgums vai tirpšana. Jums ir grūti staigāt vai veikt sīkus uzdevumus, piemēram, aizpogāt pogas.

Ja Jums rodas kāda no blakus parādībām, informējiet par to savu ārstu vai atbalsta un izglītības māsu.

Kas vēl Jums jāzina?

- Zāles nedrīkst lietot, ja esat grūtniece vai barojat bērnu ar krūti!
- Pretvēža zāles var mijiedarboties ar zālēm, augu izcelsmes produktiem un dažiem pārtikas produktiem un dzērieniem. Mēs nevaram uzskaitīt visas iespējamās mijiedarbības, kas var notikt. Piemēram, greipfrūts vai greipfrūtu sula var pastiprināt noteiktu zāļu blakusparādības, tādēļ labāk tos, zāļu lietošanas laikā, nelietot.
- Pastāstiet savam ārstam par visām zālēm, ko lietojat. Tas ietver arī vitamīnus, augu izcelsmes uztura bagātinātājus un bezrecepšu līdzekļus. Informējiet viņus arī par visām citām veselības problēmām vai alerģijām, kas jums varētu būt.

- Kamēr Jūs lietojat hlorambucilu, un pēc ārstēšanas pārtraukšanas nevakcinējieties bez ārsta atļaujas. Hlorambucils var pazemināt Jūsu organisma aizsardzības spējas, un pastāv iespēja, ka Jūs varētu saslimt ar infekciju, kuras novēršanai paredzēta imunizācija. Vienmēr konsultējieties ar savu ārstējošo ārstu pirms vakcinācijām.

Kā uzglabāt hlorambucilu?

Uzglabāt šīs zāles bērniem neredzamā un nepieejamā vietā. Derīguma termiņš, kas norādīts uz iepakojuma, attiecas uz norādītā mēneša pēdējo dienu.

Tabletes jāuzglabā ledusskapī (2°C – 8°C)

Atsauces:

<https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/treatment/drugs/chlorambucil>

(16.06.2025.)

<https://zalulietosanasinstrukcija.lv/leukeran-2-mg-apvalkotas-tabletes-99-0875-01>

(16.06.2025.)

<https://www.mayoclinic.org/drugs-supplements/chlorambucil-oral-route/description/drg-20062674> (16.06.2025.)

Materiālu sagatavoja:

Prof. Sandra Lejniece, RAKUS Hematoloģijas klīnikas vadītāja

Rita Buliņa, RAKUS Hematoloģijas klīnika, slimnieku atbalsta un izglītības māsa

Materiāls izveidots: 2025. gada 16. jūnijs.